

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΙΩ. ΖΕΠΟΣ
 Η ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ

I

A. Πανεπιστημιακὰ σπουδὰ

- 1928 —Πτυχίον Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
 1929 —Πτυχίον Σχολῆς Πολιτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
 1931-1933 —Εὐρύτεραι σπουδὰ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Βερολίνου.

B. Πανεπιστημιακὴ σταδιοδρομία

- 1931 —Διδάκτωρ τοῦ Δικαίου τῆς Νομικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν. Ράλλειον Βραβεῖον (1933).
 1934 —Ἐφημέριος τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν.
 1939 —Ἐπίκουρος Καθηγητὴς τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν.
 1940-1953 —Τακτικὸς Καθηγητὴς τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Θεσσαλονίκης.
 1944-1945 —Κοσμητὼρ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
 1953-1974 —Τακτικὸς Καθηγητὴς τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν.
 1959-1960 —Κοσμητὼρ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
 Ἄπὸ 1974 —Ὁμότιμος Καθηγητὴς τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης.

Γ. Ἀκαδημία Ἀθηνῶν

- Ἄπὸ 1970 —Τακτικὸν Μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.
 1975 —Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Δ. Ἄλλη ἐπιστημονικὴ δράσις

- 1945-1946 —Προσκεκλημένος καθηγητὴς εἰς τὸ ἀγγλικὸν Πανεπιστήμιον τοῦ Cambridge.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 1961 — Προσκεκλημένος καθηγητής εις τὸ ἀμερικανικὸν Πανεπιστήμιον Tulane ἐν Νέᾳ Ὀρλεάνῃ.
- 1970 — Προσκεκλημένος καθηγητής εις τὸ ἀμερικανικὸν Πανεπιστήμιον Cornell (N.Y.).
- Ἐκ 1934 — Διαλέξεις ἐν Ἑλλάδι, εις τὰ πανεπιστήμια, τοὺς δικηγορικοὺς συλλόγους κ.λπ.
- Ἐκ 1945 — Διαλέξεις εις τὰ ἐξῆς πανεπιστήμια: Oxford, Cambridge, Λονδίνου, Παρισίων, Στρασβούργου, Marburg, Frankfurt, Freiburg (Br.), Giessen, Würzburg, Ζυρίχης, Βέρνης, Βασιλείας, Βολωνίας, Ρώμης, Κατάνης, Λουξεμβούργου, Tulane (Νέα Ὀρλεάνη), Baton Rouge (Λουϊζιάνας), South Methodist (Dallas, Texas), Madison (Wisconsin), Cornell (Ithaca, H.P.A.), Sydney, Adelaide (Αὐστραλίας).
- Ἐκ 1948 — Πρόεδρος ἢ μέλος πολλῶν ἐλληνικῶν νομοπαρασκευαστικῶν ἐπιτροπῶν (Κώδικος Πολιτικῆς Ἀεροπορίας, Κώδικος Ἐργασίας, Πνευματικῆς Ἰδιοκτησίας, Μεταλλουργικῆς Νομοθεσίας, Υἱοθεσίας, Διαζυγίου, Προσωπικῆς Καταστάσεως κ.ἄ.).
- 1949-1960 — Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Διεθνή Ὀργάνωσιν τῆς Πολιτικῆς Ἀεροπορίας (ICAO).
- 1953 — Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ συνελθόντος Θ' Διεθνοῦς Συνεδρίου Βυζαντινῶν Σπουδῶν.
- 1976 — Πρόεδρος τοῦ ἐν Ἀθήναις συνελθόντος ΙΕ' Διεθνοῦς Συνεδρίου Βυζαντινῶν Σπουδῶν.
- 1960-1974 — Διευθυντὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Διεθνοῦς καὶ Ἄλλοδαποῦ Δικαίου.
- 1960-1973 — Μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐν Ρώμῃ Διεθνοῦς Ἰνστιτούτου διὰ τὴν Ἐνοποίησην τοῦ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Unidroit).
- 1961-1973 — Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Διεθνή Ἐπιτροπὴν Προσωπικῆς Καταστάσεως.
- 1964-1967 — Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐπιτροπὴν Νομικῆς Συνεργασίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, ὡς καὶ εἰς ἄλλας ὑποεπιτροπὰς ἐν Στρασβούργῳ.
- 1964 — Πρόεδρος τῆς ἐλληνικῆς ἀντιπροσωπείας εἰς τὴν ἐν Χάγῃ συνελθούσαν Διπλωματικὴν Διάσκεψιν διὰ τὴν τελικὴν συζήτησιν καὶ ὑπογραφήν τοῦ Ἐνιαίου Νόμου Διεθνοῦς Πωλήσεως Κινητῶν Πραγμάτων καὶ Καταρτίσεως τῶν Συμβάσεων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 1965 — Πρόεδρος τῆς 8ης διεθνoῦς συνόδου τοῦ Διαστημικοῦ Δικαίου εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις συνελθόν 16ον Διεθνὲς Ἀστροναυτικὸν Συνέδριον.
- Ἀπὸ 1945 — Ἐνεργὸς συμμετοχὴ (ἀνακοινώσεις κ.λπ.) εἰς δεκάδας διεθνῶν συνεδρίων συνελθόντων εἴτε ἐν Ἑλλάδι εἴτε ἐν τῇ ξένη (Εὐρώπῃ ἢ Ἀμερικῇ) ἐπὶ τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, τοῦ συγκριτικοῦ δικαίου, τοῦ βυζαντινοῦ δικαίου, τοῦ ἀεροπορικοῦ δικαίου κ.λπ.
- 1954-1968 — Ἐπανεπιλεγμένως μέλος τῆς παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς τῶν δικαστικῶν παρέδρων.
- Ἀπὸ 1954 — Μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου πολλῶν ἐλληνικῶν ἐπιστημονικῶν ἐταιρειῶν (Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρεία, Ἐταιρεία Βυζαντινῶν Σπουδῶν, Ἐταιρεία Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν, Ἐταιρεία Εὐρωπαϊκῆς Συνεργασίας, Ἐταιρεία Πνευματικῆς Ἰδιοκτησίας, Βασιλικὸν Ἰδρυμα Ἐρευνῶν, Ἐταιρεία Ἱστορικῶν Μελετῶν, Ἐλεῆμονος Ἐταιρείας, Γενικῶν Ἀρχείων τοῦ Κράτους κ.ἄ.).
- 1977-1982 — Πρόεδρος τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου Δελφῶν.
- Ἀπὸ 1974 — Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἀπὸ 1979 Πρόεδρος τῆς Association Internationale des Etudes du Sud-Est Européen.
- Ἀπὸ 1975 — Πρόεδρος τῆς Ἐταιρείας Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν.
- Ἀπὸ 1981 — Πρόεδρος τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας κ.λπ.
- Μέλος πολλῶν ξένων ἐπιστημονικῶν ἐταιρειῶν (Académie Internationale de Droit Comparé, Association Internationale d'Etudes Juridiques, Grotius Society, International Law Association κ.ἄ.).

Ε. Τιμητικαὶ διακρίσεις

- 1957 — Ἐπίτιμος Διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Freiburg i. Br.
- 1969 — Ἐπίτιμον μέλος τοῦ Louisiana State Law Institute, ὡς καὶ ἀντεπιστέλλον μέλος ἄλλων Ἰνστιτούτων Συγκριτικοῦ Δικαίου.
- Ἀπὸ 1945 — Μέλος «τιμῆς ἕνεκεν» ἐπιτροπῶν διὰ τὴν σύνταξιν τῶν ξένων περιοδικῶν: Revue Internationale de Droit Comparé, Tulane Law Review, Rivista di Diritto del Lavoro, ἀπὸ τοῦ 1968 δὲ καὶ τῆς South African Law Review.
- 1964 — Πρόσεδρον μέλος τῆς Διεθνoῦς Ἀκαδημίας τοῦ Συγκριτικοῦ Δικαίου.
- 1969 — Ἐπίτιμον μέλος τοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Δικαίου τῆς Λουϊζιάνας (Η.Π.Α.).
- 1974 — Ἐπίτιμον μέλος τοῦ Διεθνoῦς Ἰνστιτούτου διὰ τὴν Ἐνοποίησην τοῦ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Ρώμη).

- 1975 —'Επίτιμον μέλος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Διεθοῦς καὶ Ἀλλοδαποῦ Δικαίου (Ἀθῆναι).
- 1975 —'Αντεπιστέλλον μέλος τοῦ Σικελικοῦ Ἰνστιτούτου Βυζαντινῶν καὶ Νεοελληνικῶν Σπουδῶν (Palermo).
- 1976 —'Επίτιμος Ἀντιπρόεδρος τῆς Διεθοῦς Ἐνώσεως Βυζαντινῶν Σπουδῶν.
- 1976 —Ἐένος Ἐταῖρος τῆς Σερβικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν (Βελιγράδιον).
- 1978 —Ἐένος Ἐταῖρος τῆς Ἐθνικῆς Ἀκαδημίας τῶν Lincei (Ρώμη).
- 1978 —Ἐένος Ἐταῖρος τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Palermo (Σικελία).
- 1981 —Τακτικὸν Μέλος τῆς Ἀκαδημίας Tiberina (Ρώμη).
- 1981 —'Αντεπιστέλλον Μέλος τῆς Académie Européenne d'Histoire (Βρυξέλλαι).
- 1981 —Τακτικὸν Μέλος τῆς Academia Mediterranea delle Scienze (Catania).
- 1973 —Ἐένιον: Τόμοι 1-5 πρὸς τὴν Πρ Ζέπου ἐπὶ τῇ 65ετηρίδι αὐτοῦ (Ἀθῆναι - Freiburg, 1973).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΤ. Δικηγόρος εἰς Ἀθῆνας (1930-1975)

- 1975 —'Επίτιμος δικηγόρος Ἀθῆνῶν.

Z. Διευθυντῆς νομικῶν περιοδικῶν

- 1934-1959 —'Αρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Ἀθῆναι).
- 1954-1970 —'Εφημερὶς Ἑλλήνων Νομικῶν (Ἀθῆναι).
- 1960-1975 —Revue Hellénique de Droit International (Ἀθῆναι).
- 'Απὸ 1955 —Πελοποννησιακὰ (Ἀθῆναι).
- 'Απὸ 1945 —Μέλος τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς εὐρωπαϊκῶν, ἀμερικανικῶν ἢ ἀφρικανικῶν νομικῶν περιοδικῶν.

H. Πολιτικὴ σταδιοδρομία

- 1935 —Γενικὸς Γραμματεὺς Ὑπουργείου Δικαιοσύνης.
- 1945 —Γενικὸς Γραμματεὺς Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.
- 1974 —Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν.
- 1974-1976 —Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

Θ. Παράσημα

- 1952 —Ταξιάρχης Φοίνικος (Ελλάς).
- 1974 —Μεγαλόσταυρος Ἀξίας (Γερμανίας).
- 1975 —Ἀνώτερος Ταξιάρχης Ἀξίας (Γαλλία).
- 1977 —Ἀνώτερος Ταξιάρχης Ἀξίας (Ρουμανία).

II

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Α'. Γενική θεωρία τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου

—Περὶ πολλαπλῶν ἐνεργειῶν εἰς τὸ ἀστικὸν δίκαιον. Ἀντίκρουσις τῆς θεωρίας τοῦ Theodor Kipp, (Ἀθήναι, 1934), σ. 112, διατριβὴ ἐπὶ ὑφηγεσίᾳ.

Αἱ κεντρικαὶ ιδέαι τῆς μελέτης ἐδημοσιεύθησαν καὶ γερμανιστὶ (Die Unmöglichkeit von Doppelwirkungen im Recht) ἐν Archiv für Rechts-und Sozialphilosophie 27 (1934), σ. 480-498. Κρίσεις τῆς μελέτης ἐδημοσιεύθησαν ἐν εἰδικῷ ἔργῳ τοῦ κ. κ. G. Husserl («Ἐργασίαι Ἐπιστ. Διαιτ.», 1 1934, σ. 690 ἑπ.) καὶ ὑπὸ G. Nubergel, System der Doppelwirkungen im Zivilrecht (1935).

Βλ. καὶ K. Engisch, Einführung in das juristische Denken (1956), σ. 40, κ.ξ.

—Zu einer «gestalttheoretischen» Auffassung des Schuldverhältnisses, ἐν «Archiv für die civil. Praxis», 155 (1956), σ. 486 - 494.

Κρίσεις, παρατηρήσεις κ.λπ.: Ν. Φραγκίστας, ἐν Ἑρμ.ΑΚ., Γεν. Εἰσαγ. Ἐνοχ., ἀριθ. 21, K. Larenz, Ἐνοχ., I (ἔκδ. 1958), σ. 18 σημ. 2, Fr. Brecher, ἐν Festschrift W. Schmidt-Rimpler (1957), σ. 192, E. Wolf, ἐν Festgabe H. Herrfahrdt (1961), σ. 201 σημ. 19, W. Weber, Treu und Glauben, ἐν Staudinger's Kommentar τοῦ Γερμ. ΑΚ. 242, (11η ἔκδ. 1961), σημ. Α. 770, Ν. Παπαντωνίου, Μεταβίβασις συμβατικῆς σχέσεως (1962), σ. 35 ἑπ., Η. Pieper, Vertragsübernahme und Vertragsbeitritt (1963), σ. 158, κ.ξ.

—Δικανικὰ γεγονότα, δικανικαὶ πράξεις καὶ δικαιοπραξίαι, ἐν ΕΕΝ. 23 (1956), σ. 1 - 12.

—Περὶ τὸ πρόβλημα τοῦ ἀνισχύρου τῶν δικαιοπραξιῶν, ἐν ΕΕΝ. 23 (1956), σ. 705 - 714.

Ἡ μελέτη ἐδημοσιεύθη καὶ γερμανιστὶ: Zur Theorie der Ungültigkeit der Rechtsgeschäfte, ἐν «Grundprobleme des Internationalen Rechts» (Festschrift J. Spiropoulos), 1957, σ. 461 - 471.

—Οἱ κανόνες δικαίου καὶ τὰ εἶδη αὐτῶν, ἐν ΕΕΝ. 24 (1957), σ. 689 - 696.

- Λογική και Έρμηνεία τοῦ Δικαίου, «Πρακτικά Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 45 (1970), σ. 217-253, (καὶ EEN. 37, 1970, σ. 689 - 707).
- Topik und Glaubhaftmachung im Prozess, «Festschrift für K. Larenz», 1973, σ. 289 - 292.
- Equity in Greek Law, «Equity in the World's Legal Systems», (1973), σ. 433 - 441.
- Ἑλληνικὴ Νομαρχία, Δοκίμιον σχέσεως Δικαίου καὶ Ἐλευθερίας, «Πρακτικά Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 50 (1975), 83 - 94 (καὶ «Διαλέξεις» Γ', 1975, σ. 241 ἐπ. καὶ «Τὸ Εἰκοσιένα» ἐκδ. Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 1977, σ. 976 - 988).
- Ἐλευθερία καὶ Δίκαιον, «Πρακτικά Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 50 (1975), σ. 194 ἐπ. (καὶ «Ἐκκλησία», 1976, καὶ «Καθημερινή», 3,4 καὶ 6 Ἰανουαρίου 1976).
- Strict Law in Greece, «The Unity of Strict Law» (1978), σ. 161 - 168.
- Legal Philosophy in Modern Greece, «Académie Serbe», Classe des Sciences Sociales, vol. 2 (1978), σ. 325 - 333, 451 - 458.
- Συναλλακτικὰ ἦθη, Ἐθιμοτυπία, Κόσμος, Γνώμη, «Ἀφιέρωμα εἰς Κ. Τσάτσον», (1980), σ. 667 - 674.
- Αὐστηρότης καὶ Ἐπιείκεια εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Δίκαιον, «Ἀφιέρωμα εἰς Ἀλ. Τσρινιάνην», (1980), σ. 1 - 11.
- Στοιχεῖα ἰδεολογικοῦ εἰς τὴν θεωρίαν τοῦ Δημοκρίτου περὶ δικαίου καὶ νόμων, «Κείμενα γιὰ τὸν Δημόκριτον» (1^ο Διεθνὲς Συνέδριο γιὰ τὸν Δημόκριτον, Ξάνθη, 6 - 9 Ὀκτ. 1983), Ξάνθη 1984 σ. 147 - 154.

Β'. Ἱστορία τοῦ Δικαίου

α) Αὐτοτελεῖς πραγματεῖαι

—Jus Graecoromanum, τόμοι 1 - 8, Ἀθήναι 1931 (ἐν συνεργασίᾳ μετὰ Ἰω. Ζέπου). (Β' φωτοτυπικὴ ἐκδοσις »Scientia», Aalen, 1962.

Κρίσεις : Fr. Dölger, ἐν Byzant. Zeits., 32, σ. 245 ἐπ., L. Wenger, ἐν Archiv für Papyrusforschung, 10, σ. 292, E. Levy, ἐν Zeits. Sav. - St., 53, σ. 618 ἐπ., Γ. Πετρόπουλος, ἐν «Ἀρχ. Βυζαντ. Δικ.», παράρτ., σ. 34 ἐπ.

—Τὸ νεώτερον Ἑλληνικὸν Δίκαιον (1821 - 1934) καὶ ἡ Νομικὴ Ἐπιστήμη παρ' Ἑλλήσι (ἀνατ. ἐκ τῆς Μεγ. Ἑλλην. Ἐγκυκλ., τόμ. 10, 1934, σ. 102). (Νῦν καὶ εἰς Συμπλήρωμα Μεγ. Ἑλλην. Ἐγκυκλ.).

Κρίσις : L. Wenger ἐν Archiv für Papyrusforschung, 12 (1937), σ. 292.

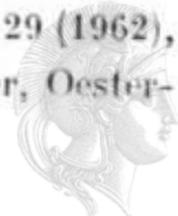
—Συνταγματικὸν Νομικὸν Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντη Βοεβόδα, ἡγεμόνος πάσης Οὐγγροβλαχίας, 1780 (ἔκδ. Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν— Πραγματεῖαι, τόμ. 8', 1936), σ. ι' καὶ 267.

Κρίσεις : Κ. Τριανταφυλλόπουλος, «Δικαιοσύνη», 14 (1936), σ. 287 ἐπ., Σ. Κουγέας, «Ἑλληνικά», 9 (1936), σ. 177 ἐπ., Γρ. Κασσιμάτης, «Ἐπετ. Ἐταιρ. Βυζαντ. Σπουδῶν», 13 (1937), σ. 468 ἐπ., Ἰ. Σόντης, «Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ.», 5 (1938), σ. 70 ἐπ., Ν. Κασκαρέλης, «Ἀρχ. Οἶκον. καὶ Κοιν. Ἐπιστ.», 17 (1937), σ. 10 ἐπ., Φ. Μιχαλόπουλος, «Καθημερινή», 7 Ἰουν. 1937, σ. 3 ἐπ., «Ἐστία» Φιλολογική, 4 Ὀκτ. 1936 (ἀριθ. 4), σ. 11, E. Herman, «Orientalia Christiana Periodica», 3 (1937), σ. 30 ἐπ. (μετάφρ. ἐν Θέμ. 47, σ. 127 ἐπ.), E. Bernecker, «Zeits. Sav. St.», 57 (1937), σ. 527 ἐπ., M. San-Nicolò, «Krit. Vierteljahresschrift für Gesetzgebung und Rechtswiss.», 29 (1937), σ. 53 ἐπ. (μετάφρ. ἐν EEN. 5, 1938, σ. 95), Fr. Dölger, «Byzant. Zeits.», 37 (1937), σ. 273 ἐπ., V. Capocci, «Studia et documenta Historiae et Juris», 4 (1938), σ. 575 ἐπ., St. Berechet, «Intregiri», 1 (1938), σ. 229 ἐπ., P. Panaitescu, «Revista Istorică Romană», 7 (1937), σ. 185 ἐπ., A. Baltatzis, «Zeits. für ausländ. und internat. Privatrecht», 10 (1936), σ. 1015 ἐπ., G. Beseler, «Byzant.-Neugriechische Jahrbücher», 16 (1940), σ. 255-263, N. Banescu, «Revue Historique du Sud-Est Européen», 19 (1942), σ. 642-643. Βλ. καὶ G. Ferrari ἐν «Riv. di Storia del Diritto Italiano» 12 (1939), σ. 8, F. Maroi ἐν Atti del V Congr. Intern. degli Studi Bizantini, 5 (1936), σ. 97-98, Gh. Crot, ἐν Analele Facultatii de Drept din Bucuresti, 5 (1943), τευχ. 1-4, Practicnele Condicta 1780 (κριτ. ἔκδ. τῆς Academiai Rep. Popul. Romine), 1957, σ. 26-31, 32.

—Πεπραγμένα τοῦ Θ' Διεθνoῦς Βυζαντινολογικοῦ Συνεδρίου (Θεσσαλονίκη, 12 - 19 Ἀπριλ. 1953), ἔκδ. Ἐταιρ. Μακεδ. Σπουδῶν (ἐν συνεργασίᾳ μετὰ Στίλπ. Κυριακίδου καὶ Ἀνδρ. Ξυγγοπούλου), τόμ. 1 - 3 (1955 - 1958).

—Μιχαήλ Φωτεινοπούλου Νομικὸν Πρόχειρον (Βουκουρέστιον, 1765) τὸ πρῶτον ἐκδιδόμενον ἐκ χειρογράφου κώδικος τοῦ Κρατικοῦ Ἀρχείου τοῦ Ἰασίου (τόμ. 17, 1954 - 1959, τοῦ «Ἀρχείου Ἰδιωτ. Δικαίου»), Ἀθῆναι 1959, σ. ιβ' καὶ 304 (μετὰ φωτοτυπιῶν ὀκτώ σελίδων τοῦ χειρογράφου).

Κρίσεις : Fr. Dölger, «Byzant. Zeitschrift», 52 (1959), σ. 240, B. Sinogowitz, «Zeits. Savigny-Stiftung», Rom. Abt., 76 (1959), σ. 665-667, R. Janin, «Revue des Etudes Byzantines», 17 (1959), σ. 261, L. Bove, «Labeo», 5 (1959), σ. 398-299, Δ. Γκίνης «Ἐπετ. Ἐταιρ. Βυζαντ. Σπουδῶν», 29 (1959), σ. 477-478, Κ. Γεωργούλης, «Πλάτων», 11 (1959), σ. 250-255, Δ. Οἰκονομίδης, «Λαογραφία», 17 (1959), σ. 670-678, Ant. D' Emilia, «Annali di Storia del Diritto», 1959-1960 (III-IV), σ. 95-117, Gh. Crot, «Studii», 13 (1960), τευχ. 2, σ. 272-275, J. Irmischer, «Byzantinoslavica», 21 (1960), σ. 178, H. G. Isele, «Archiv für die civil. Praxis», 158 (1960), σ. 538, M. Economou, «Revue Historique de droit français et étranger», (4η σειρά), 39 (1961), σ. 623-624, V. Georgescu, «Studii», 14 (1961), τευχ. 6, σ. 1507-1517, N. G. Svoronos, «Revue Internationale de droit comparé», 13 (1961), σ. 890-893, Κ. Τριανταφυλλόπουλος, «Πρακτικά Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 37 (1962), σ. 216-222 καὶ EEN. 29 (1962), σ. 521-526, G. von der Trenck, «Balkan Studies», 4 (1963), σ. 210-215, P.E. Pieler, Oester-

reichische Zeitschrift für öffentl. Recht, 17 (1967), σ. 211 έπ. Βλ. έπίσης EEN. 26, (1959), σ. 1 έπ., ΝοΒ. 7 (1959), σ. 794 έπ., «Θεολογία», 30(1959), σ. 326 έπ., «Πλάτων» 10 (1958), σ. 497, «Άρχεϊον Έκκλησ. και Κανον. Δικαίου», 14 (1959), σ. 167 έπ., έφημ. «Έστία» 18 Φεβρ. 1959, Μπ. Κλάρας, έφημ. «Βραδυνή» 3 Ίαν. 1961, Δελτ. Έλλην. Βιβλιογραφίας, 1960, τευχ. 3, σ. 17 (άριθ. 34) κ.ά.

—Πρακτικά ΙΕ΄ Διεθνοϋς Συνεδρίου Βυζαντινών Σπουδών (Άθηναι, 1976), τόμ. 1 έπόμ. (1979 έπ.), πρόλογος, προσφωνήσεις κ.λπ.

—Νομικόν Πρόχειρον Μιχαήλ Φωτεινοπούλου, υπό Η. Ζέπου, Val. Al. Georgescu, Άναστ. Καράπα, έν «Έπετ. Κέντρου Έρεϋνης Ίστορίας τοϋ Έλληνικοϋ Δικαίου», Άκαδημία Άθηνών, 24 - 26 (1982), σ. CXI και 678.

β) Άρθρα εις περιοδικά κ.λπ.

—Τινά περί βυζαντινής προτιμήσεως κατά τὸ δίκαιον τῶν παραδουναβίων χωρῶν, «Μνημόσυνα Παππούλια», 1934, σ. 291 - 301.

—Τὸ Νομικόν Πρόχειρον Μιχαήλ Φωτεινοπούλου (1765), έν «Έπετ. Έταιρ. Βυζαντ. Σπουδῶν», 13 (1937), σ. 412 - 422.

—Ὁ περί προικῶν πραγματικῆς τιμῆς τοϋ Νομικοϋ Προχειροϋ τοϋ Φωτεινοπούλου, «Άρχ. Ίδιωτ. Δικ.» 9, (1942), σ. 54-55.

—Άνεκδοτα τουρκικά έγγραφα έν τῶν άρχείων Βερούτας και Θεσσαλονίκης, «Άρχεϊον Ίδιωτ. Δικ.», 11 (1944), σ. 69 έπ.

—Τὸ δίκαιον εις τὸ Χρονικόν τοϋ Μορέως, «Έπετ. Έταιρ. Βυζαντ. Σπουδῶν», 18 (1948), σ. 202 έπ.

—Ὁ Παῦλος ὡς έργάτης τοϋ Δικαίου, «Άκτῖνες», 14 (1951), σ. 258 έπ., και «Άρχεϊον Ίδιωτ. Δικαίου», 15 (1951 - 1952), σ. 227 - 236.

—Sur les origines du privilège de masculinité des codifications roumano-byzantines publiées en Valachie en 1780 et 1818, έν «IVRA», 3 (1952), σ. 233 - 237.

—Πρόλογος εις «Τόμον Κωνστ. Άρμενοπούλου έπί τῇ 600ετηρίδι τῆς Έξαβίβλου αὐτοϋ, 1345 - 1945» (Θεσσαλονίκη, 1952), σ. ζ' έπ.

—Ἡ παράδοσις δι' έγγραφου έν τῷ Βυζαντινῷ και τῷ Μεταβυζαντινῷ Δικαίῳ, «Τόμος 600ετηρίδος Κ. Άρμενοπούλου», (1952), σ. 199 - 242, ὡς και γαλλιστι (έν περιλήψει), έν Atti dello VIII Congresso Internazionale di Studi Bizantini (Παλέρμο, 1951), τόμ. II (1953), σ. 396 - 398.

Κρίσεις : Fr. Dölger, «Byzant. Zeitschrift», 45 (1952), σ. 263 έπ., B. Sinogowitz, «Zeits. der Sav. Stiftung», 71 (1954), σ. 508, E. Seidl, «Studia et documenta Historiae et Iuris», 19 (1953), σ. 375. Βλ. και «IVRA», 3 (1952), σ. 466 έπ.

—Der Gedanke der Abstufung des Schadens nach dem Verschulden im altgriechischen Recht, ἐν «Zeits. Sav. Stiftung», Rom. Abt., 70 (1953) (Festschrift Fr. Pringsheim), σ. 372 - 379.

—Ὁ «περὶ χρήσεως καὶ ἐνοικίου» τίτλος τοῦ Νομικοῦ Προχείρου τοῦ Μ. Φωτεινοπούλου, «Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικαίου», 16 (1953) (Festschrift Fr. Pringsheim), σ. 209 - 212.

—L'influence du droit byzantin sur la législation roumaine de la période des princes phanariotes, ἐν «Studi in memoria di P. Koschaker, L'Europa e il Diritto Romano», I (1953), σ. 429 - 437.

—Quelques remarques sur les rapports entre le droit byzantin et le droit des latins en Orient, ἐν «Festschrift H. Lewald», (1953), σ. 209 - 215.

—Νομοθετικαὶ προσπάθειαι Αἰκατερίνης τῆς Μεγάλης καὶ σύγχρονοι πόθοι ἑλληνικοί, ἐν «Ἐπετ. Ἐταιρ. Βυζαντ. Σπουδῶν», 23 (1953) (Κανίσκιον Φ. Κουκουλέ), σ. 593 - 603.

—Τὸ δίκαιον εἰς τὰς ἑλληνικὰς Ἀσσίζας τῆς Κόπρης, «Ἐπετ. Ἐταιρ. Βυζαντ. Σπουδῶν», 25 (1955), σ. 306 - 330.

—Μία αἵτησις ἀναιρέσεως τῶν καποδιστριακῶν χρόνων, «Πελοποννησιακά», Α' (1956), σ. 197 - 207.

—Ἡ χριστιανικὴ ἐπίδρασις ἐπὶ τὴν ἐρμηνείαν τοῦ δικαίου, «Πρακτικὰ Ἀ' Συνεδρίου Ἑλληνοχριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ» (1956), σ. 129 ἐπ. (μετὰ περιλήψεως ἀγγλιστί), ἐπίσης «Ἀκτῖνες», 19 (1956), τευχ. 174, σ. 337 - 341.

—Die byzantinische Jurisprudenz zwischen Justinian und den Basiliken, ἐν «Berichte zum XI. Internationalen Byzantinisten-Kongress», (München, 1958), εἰσήγησις ὑπ' ἀριθ. V. 1, σ. 1 - 27.

—Τὸ Νομικὸν Πρόχειρον Μ. Φωτεινοπούλου, EEN. 26 (1959), σ. 1 ἐπ.

—Δικαιοδοσία ἐπὶ διεθνῶν διαφορῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου κατὰ τοὺς καποδιστριακοὺς χρόνους, «Τόμος πρὸς τιμὴν Κ. Τριανταφυλλοπούλου», (1959), σ. 159-163.

—Ὁ ἐκ Χίου Θεόδωρος Φωτεινὸς καὶ ἡ «Ἱστορία τῆς Δακίας» αὐτοῦ, «Τόμος εἰς μνήμην Κ. Ἀμάντου», (1960), σ. 280 - 284.

—Παλληκαριάτικον ἢ Ἀγριλίκιον, «Πελοποννησιακά», Ε' (1962), σ. 322-347.

—Τὸ δίκαιον εἰς τὰς Ἀσσίζας τῆς Ἀντιοχείας, «Ἐράνιον πρὸς Γ. Μαριδάκη», Α' (1963), σ. 111 - 119.

—Beschränkung der Höhe der «Dos» im postbyzantinischen Recht, «Byzantinische Forschungen», I (1966), σ. 400 - 406.

—Byzantine Law in the Danubian Countries, «Balkan Studies», 7

(1966), σ. 343 - 356, καὶ ἐλληνιστὶ (Τὸ Βυζαντινὸν Δίκαιον εἰς τὰς παραδουναβίους γώρας), EEN. 34 (1967), 1 ἐπ.

—Μεσσηνιακὰ νομικὰ ἔθιμα : καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, «Μεσσηνιακὰ Γράμματα», 2 (1967), 235 ἐπ.

—Δύο προεπαναστατικὰ σχέδια ἀπελευθερώσεως τῆς Πελοποννήσου, «Πελοποννησιακά», Ζ' (1969), 175 - 186.

—Disposizioni e consuetudini bizantine e postbizantine a protezione dell'onore della donna, «Studi in onore di Ed. Volterra», IV (1970), 615 - 626.

—La politique sociale des princes Phanariotes, «Balkan Studies», 11 (1970), 81 - 90.

—Πρόλογος εἰς πρόδρομον ἔκδοσιν τοῦ Μανουὴλ Μαλαξοῦ, «Ἐπετηρὶς Κέντρου Ἐρεῦνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου», 16-17 (1969 - 1970), 1-4.

—Ἡ Δικανικὴ Τέχνη τοῦ Δημητρίου Καταρτζῆ (Βουκουρέστιον 1793), «Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν» 46 (1971), 85-101, καὶ «Νομικὸν Βῆμα» 19 (1971), 561 ἐπ.

—A Scholium of D. Catarina in his «Ars Juridica» (Bucarest 1793, «Flores Legum» (Festschrift für H. J. Schiltzema, 1971), 211 - 215.

—Τὸ ἔργον τοῦ Μιχαὴλ Φωτεινοῦ τοῦ Πλάτωνα καὶ ἡ νομοθεσία τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντη ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας, «Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 47 (1972), 29 - 36, καὶ ἀγγλιστὶ: «The Work of Michael Fotiouropoulos and the Legislation of Alexander Ypsilantis, Prince of Wallachia», εἰς «Byzantina» 5 (1973), 457 - 464.

—Πρόλογος εἰς «Ἡ νομοθεσία τοῦ Σόλωνος (ἐκ τῶν καταλοίπων Ἰω. Δ. Ζέπου)», «Ἐπετηρὶς τοῦ Κέντρου Ἐρεῦνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλλην. Δικαίου», 18 (1971), Ἀθῆναι, 1973, 3 ἐπ.

—Mixed Jurisdiction in Greece, «The American Journal of Comparative Law», 22 (1974), 221 - 228.

—The Legacy of Civil Law, «Louisiana Law Review», 34 (1974), 895-906.

—Quelques remarques sur le droit de famille des Codes Phanariotes, «Actes du XIVe Congrès International des Études Byzantines» (Bucarest, 1971), ἔκ. Académie Roumaine, 2 (1975), 655 ἐπ.

—Τὰ νομικὰ ἔθιμα τῆς Πελοποννήσου, «Πρακτικὰ Α' Διεθνοῦς Συνεδρίου Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν» (Σπάρτη, 1975), 1 (1976), 73 - 85.

—Droit et institutions franques du royaume de Chypre «Actes du XVe Congrès International des Etudes Byzantines» (Athènes, 1976).

—Τὸ Δίκαιον (κατὰ τοὺς ἐλληνορρωμαϊκοὺς χρόνους), «Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους», 6 (1976), 478 - 482.

—Jeremy Bentham and the Greek Independence, «Proceedings of the British Academy» (1976), 293-307, και «Εφημερίς Ἑλλήνων Νομικῶν», 45 (1978), 273-280.

—Le Code de l'Empereur Stephan Douchan et la Renaissance Byzantine du XIVE siècle, «Académie Serbe des Sciences et des Arts» (Mémoires II, Classe des Sciences Sociales, I, 1977) και ἑλληνιστὶ εἰς «Εφημερίδα Ἑλλήνων Νομικῶν» 45 (1978), 637-643 και ἰσπανιστὶ (μὲ ἀγγλικὴν περίληψιν) εἰς «Byzantion - Nea Hellas», ἑκ. Univ. Santiago, Chile, 5, (1981), 49-62.

—«Τριτάριχα» και «στρεμματιάτικα» (μεσσηνιακὰ ἔθιμα), «Ἰθάκη», 5, τεύχος 19 (Καλαμάτα, 1977) 10/684-13/687.

—Ἐν φαρμακείον εἰς Τριπολιτσᾶν κατὰ τὸ 1822, «Τόμος εἰς μνήμην Γεωργίου Δεληγιάννη» (ἑπετηρὶς Ἰατρικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, IB' 1, 1978), 409-415.

—Ἑλληνικαὶ και βυζαντιναὶ ἐπιδράσεις εἰς τὴν χριστιανικὴν Θεολογίαν, «Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 53 (1978), 128-163, και «Ἐκκλησία», 55 (1978), 134 ἐπ., 146 ἐπ.

—La Culture Européenne et le Messias de Delphes, «Symposium, L'Ille Delphique et l'Europe» (1978), 17-27, και ἑλληνιστὶ εἰς «Νέα Ἑστία» ἔτος 52, τόμ. 163, τεύχος 1223 (1978), 781-788.

—Le origini del razzismo europeo in un recente studio di storia orientale, «Il diritto di famiglia e delle persone», 7 (1978), N. 3.

—Τὸ δίκαιον τῆς Κύπρου ἐπὶ Φραγκοκρατίᾳ, «Ἐπετηρὶς Κέντρου Ἑρεῦνης Ἱστορίας Ἑλληνικοῦ Δικαίου» (Ἀκαδημία Ἀθηνῶν), 23 (1978), 123-141.

—Κεϊτούκειτος - Τιπούκειτος, «Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 53 (1978), 554-573, και «Ἐπετηρὶς Κέντρου Ἑρεῦνης Ἱστορίας Ἑλληνικοῦ Δικαίου» (Ἀκαδημία Ἀθηνῶν), 23 (1978), 157-174, και «Νέα Ἑστία», τόμ. 105, τεύχος 1236 (1979), 8-19.

—Zakon Sudnyi Ljudem (εἰσαγωγὴ εἰς μετάφρασιν), «Ἐπετηρὶς Κέντρου Ἑρεῦνης Ἱστορίας Ἑλληνικοῦ Δικαίου» (Ἀκαδημία Ἀθηνῶν), 23 (1978), 175-187.

—Les réglemets juridiques sur le navire en droit byzantin, «La Navigazione Mediterranea nell' Alto Medioevo» (πρακτικὰ Συνεδρίου εἰς Spoleto), 2 (1977), 741-756.

—Ἀνακοίνωσις μελέτης Μαρίας Μαντουβάλου περὶ τοῦ συγγραφέως τῆς Ἑλληνικῆς Νομαρχίας, «Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 53 (1978), 248-253.

—Ἀπὸ τῆς Μεσσηνιακῆς εἰς τὴν Πελοποννησιακὴν Γερουσίαν τοῦ 1821, «Πρακτικὰ Α' Συνεδρίου Μεσσηνιακῶν Σπουδῶν» (1977) ἑκδ. 1978, 41-51.

—Survivances byzantines dans le droit des coutumes, «Balkan Studies», 21 (1980), 5 - 19.

—Ἀνακοίνωσις μελέτης τῶν P. Canart καὶ Γ. Μάρκου περὶ τοῦ αὐτογράφου Νομοκάνονος τοῦ Μανουὴλ Μαλαξοῦ, «Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 55 (1980), 290 - 303.

—Servi e Paroeci nel diritto Bizantino e postbizantino, «Accademia Nazionale dei Lincei», Rendiconti Scienze Morali, 1980, serie VIII, vol. XXXV, fasc. 5 - 6, 419 - 435.

—Das griechische Recht in Südosteuropa, «Hellenika» (Bochum, 1980), 5 - 13.

—Τὰ «συνήθεια» εἰς τὸ Χρονικὸν τοῦ Μορέως, Πρακτικὰ Β' Διεθνοῦς Συνεδρίου Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν (Πάτραι, 1980), 1 (1981-1982), 112 - 118.

—Le «Assise» dell' Oriente, «Studi in onore di C. Sanfilippo» (Catania, 1981), vol. I (1982), 745 - 767.

—The «Box of Charity» of the rulers of the Danubian Countries, «Neo-Hellenika», IV (Austin-Texas, 1981), 55 - 67 (τόμος εἰς μνήμην Γ. Ἀρνάκη).

—«Ψυχάριον», «Ψυχικά», «Ψυχικά», εἰς «Δελτίον τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας», περίοδος Δ' ἔτος Γ' (1980 - 1981), 17 - 28 (εἰς μνήμην Ἀνδρ. Ευρυποπούλου).

—L'individu face au pouvoir dans le monde antique gréco-romain «Recueils de la Société Jean Bodin», XI, 4 (1982).

—Βιαία ἐκκοσμίκευσις εἰς τρεῖς βυζαντινοὺς αὐτοκρατορικοὺς γάμους, «Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 58 (1983), 84 - 99, καὶ «Νέα Ἑστία», ἔτος ΝΖ', τόμ. 113, τεῦχ. 1342 (1983), 705 - 714.

—Diritto Romano e Diritto Bizantino, «Il Veltro», τόμ. 27 (Roma, 1983), I (le relazioni tra l'Italia e la Grecia), 99 - 108.

—«Ρωμαῖοι», «Ρωμιοί», «Ρωμιοσύνη» ἀπὸ νομικῆ ἄποψης, «Εὐθύνη», τεῦχος 141, Σεπτ. (1983), 449 - 455.

—Μιχαὴλ Φωτεινόπουλος ὁ Χίος, «Πρακτικὰ Συνεδρίου Κοραῆς καὶ Χίος», Χίος 1983, Β' (1985), 245 - 250.

—Τὰ ἀνέκδοτα ἀπομνημονεύματα τοῦ G.L. von Maurer (κατάλοιπα Ἰ. Σόντη), «Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 59 (1984), καὶ «Νέα Ἑστία», ἔτος ΝΗ' (τόμ. 115) τεῦχος 1363 (1984), 510 - 514.

—Παράδοσις ἐγγράφου ἢ δι' ἐγγράφου εἰς τὸ Βυζαντινὸν καὶ τὸ Μεταβυζαντινὸν Δίκαιον, «Μνήμη Γ. Πετροπούλου», Α' (Ἀθῆναι, 1984), 87 - 98.

—Καλλιεργηταὶ ξένης γῆς εἰς τὸ βυζαντινὸν κράτος. Σύντομος ἐποπτεία καὶ

παρατηρήσεις (Δώρημα στὸν Ι. Καραγιαννόπουλο), «Βυζαντινά», 13 (1985), 83 - 90.

—Droit officiel et droit populaire dans les pays du Sud-Est Européen «Ε' Διεθνές Συνέδριο Σπουδῶν Νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης, Βελιγράδι 11 - 17 Σεπτεμβρίου 1984», (Ἰ. Αθῆναι 1985), 83 - 90.

—Ἰ. Απαρχαὶ νομικῆς παιδείας εἰς τὸ μετεπαναστατικὸν Ναύπλιον (Φίλιον Δώρημα εἰς Τάσον Γριτσόπουλον), «Πελοποννησιακά», 16 (1985-1986), 1-16.

—Ἡ βυζαντινὴ νομικὴ παιδεία κατὰ τὸν Ζ' αἰῶνα «Τιμητικὸς τόμος εἰς μνήμην Ἰ. Ανδρέου Στράτου» (ὑπὸ ἐκτύπωσιν).

Γ'. Ἰσχυὸν Δίκαιον

α) Αὐτοτελεῖς πραγματεῖαι.

—Ἰδιοκτησία κατ' ὀρόφους, (1931) σ. VIII καὶ 143, (Διατριβὴ ἐπὶ διδακτορίᾳ, τιμηθεῖσα διὰ τοῦ Παλλείου Βραβείου τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἐν ἔτει 1933).

—Εὐθύνη ἐξ ἀλλοτρίων ἀδίκων πράξεων ἐν τῷ ἰσχυμέντῳ ἀστικῷ δικαίῳ, Θεωρητικὴ καὶ κριτικὴ μελέτη, (1937), σ. 304.

Κρίσεις : Κ. Ἀμπλιανίτης, EEN. 5 (1938), 317 ἐπ., Α. Γαϊριντάνης, Θέμ. 50 (1939), 76 ἐπ., G. Simonetos, ἐν Zerts. Kav.-St., 59 (1939), 634 ἐπ.

—Ἐνοχικὸν Δίκαιον, Α' Μέρος Γενικόν (1947) σ. 686, Β' Μέρος Εἰδικόν (1953) σ. 903.— 2α ἐκδοσις : Α' (1955) σ. 672, Β' (1965), σ. 862.

Κρίσεις : Ἰ. Αλ. Λιτζερόπουλος, Θέμ. 59 (1948), 682 ἐπ., Γ. Μιχαηλίδης - Νουάρος, EEN. 15 (1948), 662 ἐπ., Σπ. Γάγγας, «Ἐνοικ. Ἐπιθ.», 2 (1948), 102 ἐπ., G. Tenekidès, «Bulletin Analytique de Bibliographie Hellénique», (1947), 122-124, J. Deliyannis, «Bulletin Trimestriel de la Société de Législation Comparée», 71 (1948), 1138-1140, A. Loucopoulos, «Revue trimestrielle de droit civil», 53(1955), 642 ἐπ. καὶ 64 (1966), 264, G. Olmi, «Annuario di diritto comparato e di studi legislativi», 31 (1955), N. Valticos, «Revue internationale de droit comparé», 8 (1956), 202 ἐπ., Sp. Simitis, «Archiv für die civil. Praxis», 156 (1957), 77 ἐπ., κ.ζ. Βλ. καὶ EEN. Κ' 920, Ν. Δικ. 4 (1948), 106, Ἐπιθ. Ἐργατ. Δικ. 8 (1949), 791 ἐπ., Ἐπιθ. Ἐμπορ. Δικ. 15 (1964), 146, Κ. Κερζμεύς EEN 32 (1966), 870 ἐπ., Th. Coutsoumaris, «Revue Internationale de droit comparé», 18 (1966), 1002 ἐπ.

—Ἡ νεωτέρα ἐλληνικὴ ἐπιστήμη τοῦ ἀστικοῦ δικαίου (ἐναρκτ. λόγος), 1954, σ. 62.

β) Ἄρθρα εἰς περιοδικὰ κ.λπ.

—Ἡ ἄνευ πταίσματος εὐθύνη πρὸς ἀποζημίωσιν, «Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ.», Α, (1934), 757 - 781.

—Τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα τῶν κατιόντων καὶ τοῦ ἐπιζῶντος ἀνδρὸς μετὰ τὸν ν. 3237/1924, «Ἀρχεῖον Ἰδιωτ. Δικ.», 6 (1939), 97 ἐπ.

Εὐθύνη τοῦ μεσεγγυούχου κατὰ τὰ ἄρθρα 53 ἐπ. τοῦ ν.δ. τῆς 17 Ἰουλ. 1923, «Θέμις» 50 (1939), 36 ἐπ.

—Ἡ κρίσις τοῦ δόγματος τῆς ἐλευθερίας τῆς συμβάσεως, (ἐναρκτ. λόγος), «Ἀρχεῖον Ἰδιωτ. Δικ.», 7 (1940), 137 ἐπ.

—Ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἠθικῆς ζημίας ὡς προστασία τῆς προσωπικότητος, «Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ.», 10 (1943), 314 ἐπ.

—Τὰ διαπλαστικὰ δικαιώματα εἰς τὸν Ἀστικὸν Κώδικα, «Ἀρχεῖον Ἰδιωτ. Δικ.», 13 (1946), 117 ἐπ.

—Σύμβασις ἐργασίας καὶ ἐργολαβία, EEN. 16 (1949), 721 ἐπ., 17 (1950), 143, 235, 479 καὶ «Ἀρχεῖον Ἰδιωτ. Δικ.» 14 (1947 - 1950), 243 ἐπ.

—Ἡ σιωπηρὰ ἀνανέωσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας, «Ἐπιθ. Ἐργατ. Δικ.», 10 (1951), 890 ἐπ.

Θέματά τινα ἀποσβέσεως τῆς ἐγγυήσεως, κατ' ΑΚ.866-869, EEN. 10' (1952), 185 ἐπ.

—Κατάχρησις δικαιώματος προσφώνη. χρηστῶν ἠθῶν καὶ ἀθέμιτος ἀνταγωνισμὸς, EEN. 20 (1953), 793 ἐπ.

—Ἐπὶ τοῦ «ποινικοῦ» χαρακτῆρος τῆς ἀρπαγῆς καὶ τῆς ποινικῆς ρήτηρις, EEN. 21 (1954), 793 ἐπ.

—Ἡ καταδολίευσις τῶν δανειστικῶν ἐπὶ ἰδιόρρυθμον ἀστικὸν ἀδίκημα, EEN. 21(1954), 1201 ἐπ.

—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀπαγόρευσις καταχρήσεως δικαιώματος, EEN. 26 (1959), 187 ἐπ.

—Προκαταβολὴ μισθωμάτων πέρα τῶν τριῶν μηνῶν, «Τμητικὸς Τόμος ἐπὶ τῇ 125ετηρίδι τοῦ Ἀρείου Πάγου» (1961), 49 - 55.

—Ζητήματα ἀπὸ τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν περὶ ἀρχαιοτήτων, «Χαριστήριον εἰς Ἀν. Ὀρλάνδον», Γ' (1965), 198 - 207.

—«Αὐτόματον» διαζύγιον, EEN. 33 (1966), 522 ἐπ.

γ) Συνεργασία εἰς Ἑρμηνείαν ΑΚ (ἙρμΑΚ).

—Ἑρμηνεῖα ἄρθρων 305-329 Ἀστικοῦ Κώδικος (Ἑρμ. ΑΚ., τόμ. II Α', 1949).

—Γενικὴ Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Εἰδικὸν Μέρος τοῦ Ἐνοχικοῦ Δικαίου (ἙρμΑΚ., τόμ. III Α', 1953).

—Ἑρμηνεῖα ἄρθρων 847 - 870 Ἀστ. Κώδ. (ἙρμΑΚ., τόμ. III Γ', 1953).

—Ἑρμηνεῖα ἄρθρων 127 - 137 Ἀστ. Κώδ. (ἙρμΑΚ., τόμ. IV', 1958).

Δ'. Συγκριτικαὶ μελέται

α) Αὐτοτελεῖς πραγματεῖαι

Greek Law (1949) σ. 119.

Κρίσεις : M. Ancel, ἐν Revue Intern. de Droit Comparé, 1 (1949), 565 ἐπ., Revue Critique de droit intern. privé, (1950), 136, K. Ofringer, ἐν Schweiz. Juristen Zeitung, 46 (1950), 228, J. E. Fernandez, ἐν Boletin del Instituto de derecho comparado de Mexico, 3 (1950), 179-183, Ed. Couture, ἐν Revista de derecho, 48 (1950), 120 (βλ. αὐτ. καὶ σ. 21, 117), πρβλ. καὶ R. David, Traité élém. de droit civil comparé (1950), 440 ἐπ., G. Kegel, ἐν Zeits. für ausländ. und intern. Privatrecht, 17 (1952), 305 ἐπ.

β) Ἄρθρα εἰς περιοδικὰ κ.λπ.

—Aktienrechtsreform in Griechenland, «Zeits. für ausländ. und intern. Privatrecht», 6 (1932), 871 ἐπ.

—Αἱ ἀνόνημοι ἑταιρεῖαι τῆ συμμετοχῆ ἔργων, «Ἐργασία», 3 (1932), 827 ἐπ.

—Χιτλερισμὸς καὶ Ἄστικὸν Δίκαιον, «Δικαστική», 5 (1933), 744 ἐπ., 6 (1934), 35 ἐπ.

—Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον καὶ Ἀγγλικὸν Δίκαιον ἢ οὐ συγγενεῖς κόσμοι δικαίου, «Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ.», 4 (1937), 346 ἐπ.

—Ἡ συγκριτικὴ μέθοδος ὡς βᾶσις τῆς ἐρεῖας τοῦ Ἄστικοῦ Δικαίου, «Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικαίου», 5 (1938), 369 ἐπ.

—De la nécessité d'une faute dans la responsabilité, ἐν «Premier Congrès International de l'Association H. Capitant pour la culture juridique française», (Quebec—Montreal, 2 - 25 Αὐγ. 1939), 123 - 127.

—Συγκριτικαὶ παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ δικαίου τοῦ ἀλληλοχρέου λογαριασμοῦ, «Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ.», 7 (1940), 1 ἐπ.

—Ἡ σημασία τῆς μελέτης τοῦ Ἀγγλοαμερικανικοῦ Δικαίου, «Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ.», 12 (1945), 37 ἐπ.

—The new Greek Civil Code of 1946, «The Journal of Comparative Legislation and International Law», 28 (1946) τμ. III - IV, 56 ἐπ. καὶ αὐτ. 31 (1949), 107.

—Νομικὴ παιδεία καὶ ἀπονομὴ τοῦ Δικαίου ἐν Ἀγγλίᾳ, «Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ.», 14 (1947 - 50), 199 ἐπ.

—Enemy Legislation and Judgments in liberated Greece, «The Journal of Comparative Legislation κ.λπ.», 30 (1948) τμ. III - IV, 27 ἐπ.

- Frustration of Contract in Comparative Law and in the new Greek Civil Code of 1946 (Art. 386), «The Modern Law Review», 11 (1948), 36 έπ.
- Les solutions du Code Civil Hellénique en matière de responsabilité civile, «Revue Internationale de droit comparé», 2 (1950), 297 έπ.
- La théorie de l'imprévision dans les contrats et de la «Frustration of Contracts», έν «Revue Hellénique de droit international», 3 (1950), 27 έπ.
- Κρίσις : έν Boletin del Instituto de derecho comparado de Mexico, 4 (1951), 209.
- Der Schadenersatz nach Ermessen des Richters im griechischen Zivilgesetzbuch, έν «Festschrift für M. Wolff» (1952), 167 - 173.
- Law of Things and Real Actions in Greece, «Tulane Law Review», 29 (1955), 697 - 712.
- Transfert du risque et de la propriété dans la vente des choses de genre, «Revue Hellénique de Droit International», 8 (1955), 42 έπ.
- Δέκα έτη 'Αστικοῦ Κώδικος, ΕΕΝ, 27 (1956), 225 έπ.
- Das griechische Genossenschaftsrecht, έν «Zeitschrift für das gesamte Genossenschaftswesen», 6 (1956), 305 - 310.
- Il recesso unilaterale nel contratto di lavoro e il divieto dell'abuso del diritto nel diritto ellenico vigente, έν «Rivista di diritto del lavoro», 11 (1959), τμ. I, 133 - 139.
- Der Einfluss des schweizerischen Privatrechts auf das griechische Zivilgesetzbuch von 1946, έν «Schweizerische Juristen—Zeitung», 56 (1960), 358 - 361,
- The Greek Legal System, έν «Revue Hellénique de Droit International», 14 (1961), 1 έπ.
- Quinze années d' application du Code Civil Hellénique (1946 - 1961), έν «Revue internationale de droit comparé», 14 (1962), 281 - 308.
- Some Peculiarities of the Greek Civil Code of 1946 with regard to Civil Responsibility, έν «Tulane Law Review», 36 (1962), 647 - 662.
- The Historical and comparative Background of the Greek Civil Code, έν «Inter - American Law Review», 3 (1961), 255 - 299. Απόθι 301 - 316, μετάφρασις ισπανιστί, οἷα καὶ έν «Derecho», (Lima - Peru) 21 (1962), 150 - 164.
- Le problème du cumul des responsabilités contractuelle et délictuelle en droit hellénique (εισήγησις εις τὸ 6ον Συνέδριον τῆς Académie intern. de droit comparé, 'Αμβούργον 1962), έν «Revue Hellénique de Droit International», 15 (1962), 256 - 262.

—The Sanction for Breach of contract including Anticipatory Breach, ἐν «Revue Hellénique de droit international», 18 (1965), 351 ἐπ.

—Le contrat de travail dans le Code Civil Hellénique, ἐν «Studi in memoria L. Barassi», (1966), 1043 - 1049.

—Ἡ διεθνὴς κίνησις πρὸς ἐνοποίησην τοῦ δικαίου καὶ ἡ μοῖρα τῶν ἀστικῶν κωδίκων, EEN. 33 (1966), 1 ἐπ. καὶ γερμανιστὶ (Die Bewegung zur Rechtsvereinheitlichung und das Schicksal der geltenden Zivilgesetzbücher) ἐν «Revue Hellénique de droit International», 19 (1966), 14 ἐπ.

—Un nouveau projet de loi hellénique sur l'adoption, ἐν «Recueil des travaux relatifs au droit étranger et droit comparé» τοῦ Institut de droit comparé, Beograd, (1966), 533 ἐπ.

—Εἴκοσιν ἔτη Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπιτεύγματα καὶ ἐπιδιώξεις, EEN.33 (1966), 313 ἐπ., καὶ ἀγγλιστὶ (Twenty years of Greek Civil Code, Achievements and Objectives) ἐν «Revue Hellénique de droit International», 20 (1967), 15 ἐπ. καὶ ἐν «Balkan Studies», 8 (1967), 395 ἐπ.

—Das Eherecht Griechenlands, ἐν «Leske—Loewenfeld, Rechtsverfolgung im internationalen Verkehr» (Eherecht), Lieferung 6 (Griechenland), 1967, 985 - 1046.

—Die Ehestreitigkeiten nach der neuen griech. ZPO. von 1968, «Festschrift für M. Rheinstein (Jus Privatum Gentium)» 2 (1969), 1013 - 1021.

—Les incidences du progrès de la Médecine et de la Biologie sur le Droit Civil (μετὰ G. Michaelides-Nouaros), «Revue Hellénique de Droit International», 23 (1970), 92 ἐπ.

—Εὐθύνη τοῦ Ἰατροῦ, «Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 47 (1972), 165 ἐπ., καὶ «Νομικὸν Βῆμα», 21 (1973), 1 ἐπ. καὶ «Δελτίον Πανελληνίου Ἰατρικοῦ Συλλόγου», 1972, τεῦχ. 5, 10 ἐπ.

—Graduation of Fault in Damages under Greek Civil Code, art. 926 - 927, in «Tulane Law Review», 49 (1975), 366 - 371.

—La science du droit au cours du dernier siècle, «M. Rotondi, Inchieste di diritto comparato», vol. 6 (La scienza nell'ultimo secolo, 1976), 363 ἐπ.

—Der Schutz der Persönlichkeit nach dem griech. ZGB. «Festschrift für E. von Caemmerer» (1978), 1129 ἐπ.

—Professional Liability (μετὰ Ph. Christodoulou), «International Encyclopedia of Comparative Law», vol. XI (Torts), 1978, 1 - 72.

—Beweiswürdigung und Angabe der Gründe im Urteil etc., «Gedächtnisschrift für R. Bruns» (München, 1980) 65 - 70.

—Aufgaben und Funktion der «Association Internationale des Études du Sud-Est Européen», «Hellenika», Bochum, 1980), 163 - 168.

—'Ιατροκοινωνικά Διλήμματα (μετά Ν. Λούρου) «Πρακτικά 'Ακαδημίας 'Αθηνών», 57 (1982), 52 έπ., 60 έπ.

—Chronique de Législation (μετά Μεν. Τουρτόγλου) έν «Revue de Droit International et de Droit Comparé», Bruxelles 1984, 210 - 217.

Ε'. Γνωμοδοτήσεις, σχόλια εις δικαστικές αποφάσεις κ.λπ.

α) Γνωμοδοτήσεις (σημειώνονται μόνον αι δημοσιευθεΐσαι).

—Συμφηρισμός κ.λπ. (έν συνεργασία μετά Γ. Ράμμου), EEN. 5 (1938), 37 έπ.

—'Εξώνησις, δεδικασμένον κ.λπ. (έν συνεργασία μετά Χ. Φραγκίστα), Θέμ. 52 (1941), 108 έπ.

—Νομική φύσις κοινοπραξίας τύπου *broel* κ.λπ. (έν συνεργασία μετά 'Αλ. Τσιριντάνη), «Οικονομία και Δίκαιον Ήρζαίτζ», 1 (1947), 186 έπ.

—Λεία πολέμου κ.λπ., EEN. 12 (1943), 52 έπ.

—'Εξώγωνα τέλη κ.λπ., «'Αρμενόπουλος», 1 (1947), 189 έπ.

—'Αυτοσύμβασις κ.λπ., «'Αρμενόπουλος», 1 (1947), 401 έπ.

—Μεικτή σύμβασις κ.λπ., «'Αρμενόπουλος», 2 (1948), 60 έπ.

—Διάκρισις νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, EEN. 16 (1949), 69 έπ.

—'Ενοικιοστάσιον, «'Αρμενόπουλος», 7 (1953), 52 έπ.

—Μεταβίβασις ομάδος περιουσίας κ.λπ., EEN. 22 (1955), 1001 έπ.

—'Ανώνυμος εταιρεία κ.λπ., EEN. 22 (1955), 1294 έπ.

—Τόπος παροχής, πώλησις *cif* καὶ *for*, κίνδυνος τυχαίας καταστροφῆς, ἀπρόβλεπτος μεταβολή συνθηκῶν κ.λπ., EEN. 22 (1955), 1301 έπ.

—'Ενοχικαὶ ἀξιώσεις ἀναγνωρισθεΐσαι διὰ τελεσιδίκων αποφάσεων, κατάργησις διὰ νόμου, ἀντισυνταγματικότης κ.λπ., EEN. 23 (1956), 1044 έπ.

—'Αντισυνταγματικότης ἀνίσου φορολογικῆς μεταχειρίσεως κ.λπ., EEN. 24 (1957), 296 έπ.

—Κρίσις περὶ συνταγματικότητος φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν κ.λπ., EEN. 25 (1958), 16 έπ.

—'Ιδιοκτησία κατ' ὄρφους, δικαίωμα ἐπεκτάσεως οἰκοδομῆς πρὸς τὰ ἄνω κ.λπ., EEN. 25 (1958), 121 έπ.

—'Αδυναμία παροχής κ.λπ., EEN. 25 (1958), 122 έπ.

—Περιεχόμενον διαθήκης, ιδιοκτησία κατ' ὀρόφους, κληροδοσία ὑπὲρ κοινωφελοῦς σκοποῦ, EEN. 25 (1958), 363 ἐπ.

—'Απρόβλεπτος μεταβολὴ συνθηκῶν Α.Κ. 388, παραίτησις ἀπὸ τῆς προστασίας κ.λπ., EEN. 26 (1959), 187 ἐπ.

—Κληρονομητὸν πελατείας, ἐπὶ ὁμορρύθμου ἐταιρείας ὁ ἐπιζῶν ἑταῖρος μὴ κληρονομῶν τὴν ἐπιχείρησιν δὲν κληρονομεῖ τὴν πελατείαν οὐδὲ φορολογεῖται, EEN. 27 (1960), 175 ἐπ.

—Προῖξ εἰς μετρητά, δόσις χρεωγράφων ἢ τίτλων ἀντὶ καταβολῆς, φορολογικὰ ζητήματα, EEN. 28 (1961), 826 ἐπ.

—Προθεσμία ἀποσβεστική, δημόσια ἔργα κ.λπ., EEN. 29 (1962), 103 ἐπ.

—Εὐθύνη ἐξ ἀεροπορικοῦ ἀτυχήματος, EEN. 29 (1962), 895 ἐπ.

—Προνόμιον πρωτοπραξίας καὶ νόμιμον ἐνέχυρον ὑπὲρ Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς, EEN. 31 (1964), 341 ἐπ.

—Παροχὴ ἀόριστος, ἀνάθεσις προσδιορισμοῦ εἰς τρίτον, δωρεὰ ὑπὸ ἔρον μεταξὺ κοινωφελῶν ἰδρυμάτων κ.λπ., (ἐν συνεργασίᾳ μετὰ Γ. Μιχαηλίδου - Νουάρου), EEN. 31 (1964), 636 ἐπ.

—'Αθέμιτος ἀνταγωνισμὸς κ.λπ., EEN. 32 (1965), 390 ἐπ.

—Προσωπικὴ διαθήκη νομικῶν προσώπων, EEN. 34 (1967), 129 ἐπ.

—Γάμος καὶ διαζύγιον ἐλληνίδος καὶ βραζιλιανῆς (ἐν συνεργασίᾳ μετὰ Ἡλ. Κρίσπη), EEN. 34 (1967), 231 ἐπ.

—Παράτασις μισθώσεως, EEN. 34 (1967), 244 ἐπ.

—Πώλησις, δικαίωμα προαιρέσεως κ.λπ., EEN. 34 (1967), 901 ἐπ.

—'Ελλειψίς συνειδήσεως πραττομένων, φρενοβλάβεια κ.λπ., EEN. 35 (1968), 11 ἐπ.

—Διάρκεια συμβάσεως ἐταιρείας ἵπποδρομιῶν, EEN. 55 (1968), 202 ἐπ.

—Χρονολογία ἰδιογράφου διαθήκης, «Νομικὸν Βῆμα», 16 (1968), 449 ἐπ.

—'Αθέμιτος ἀνταγωνισμὸς, δικαίωμα ἀποκλειστικότητος (μετὰ Ἡλ. Κρίσπη), EEN. 36 (1969), 134 ἐπ.

—Κατάχρησις δικαιώματος, ἀντιφατικὴ ἄσκησις κ.λπ., EEN. 36 (1969), 204 ἐπ.

—Σύμβασις ἐκμεταλλεύσεως θυρωρείου, «'Επιθεώρησις Ἑργατικοῦ Δικαίου», 30 (1971), 537 ἐπ.

—'Εγκατάστασις κληρονόμου ἐπὶ ποσοστοῦ μὴ ἐξαντλοῦντος τὸν κλῆρον, EEN. 40 (1973), 446 ἐπ.

—Κατάχρησις δικαιώματος ἐπὶ μισθώσεως, EEN. 40 (1973), 550 ἐπ.

—'Αμοιβὴ δικηγόρου ἐπὶ συμβιβασμοῦ, EEN. 40 (1973), 552 ἐπ.

- Καθολικὸν καταπίστευμα, EEN. 40 (1973), 666 ἐπ.
- Διοίξεις νομικοῦ προσώπου (μετὰ Ἰω. Σόντη), EEN. 40 (1973), 759 ἐπόμ.

β) Σχόλια εἰς δικαστικὰς ἀποφάσεις.

- Πρόστησις (Α.Π. 44/1943), EEN.10 (1943), 167 ἐπ.
- Θέσις ἐπισκόπου ἐν διαζυγίῳ (Ἐφετ. Ναυπλίου 10/1942), EEN. 10 (1943), 274 ἐπ.
- Ἐπιτροπεία ἀπόντος (Πρωτ. Ἀθηνῶν 4681/1943), EEN. 11 (1944), 89 ἐπ.
- Πρόωρος καταβολὴ ἐνυποθήκου χρέους, ὑποτίμησις νομίσματος κ.λπ. (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 621/1944), EEN. 11 (1944), 165 ἐπ.
- Εὐθύνη πατρὸς ἐξ ἀδίκων πράξεων ἀνηλίκου (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1017/1944), EEN. 11 (1944), 224 ἐπ.
- Κατάχρησις δικαιώματος (Α.Π. 34/1967), EEN. 14 (1947), 139 ἐπ.
- Διαπλαστικὰ δικαιώματα, ἀποσβεστικὴ προθεσμία ἢ παραγραφή (Α.Π. 567/1953), EEN. 21 (1954), 151 ἐπ.
- Παυλιανὴ ἀγωγή, ἐννοια δανεισμοῦ κ.λπ. (Α.Π. 648/1953), EEN. 21 (1954), 172 ἐπ.
- Αὐτοκνητικὸν ἀτύχημα, κράτησις αὐτοκνητοῦ, δόλωσις ἀσφαλιστικῆς ἐταιρείας περὶ ἀναδοχῆς τῆς ἀποζημιώσεως, ἀναδοχὴ χρέους ἢ ἐγγύησις (Α.Π. 222/1954), EEN. 21 (1954), 502 ἐπ.

γ) Ἀνασκοπήσεις νομολογίας.

- Ἀνασκοπήσεις τῆς ἐπὶ τοῦ ἀστικοῦ δικαίου νομολογίας τῶν ἐτῶν 1934, 1936, 1938, «Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ.», 2 (1935), 281 ἐπ., 5 (1938), 231 ἐπ., 439 ἐπ., 6 (1939), 288 ἐπ., 433 ἐπ., (αἱ τελευταῖαι ἐν συνεργασίᾳ μετὰ Χ. Καλαντζῆ).

ΣΤ'. Βιβλιοκρισίαι κ.λπ.

- Βιβλιοκρισία τοῦ E. Bussi, Ricerche intorno alle relazioni fra retratto bizantino e musulmano, «Zeits. Sav. St.», 54 (1934), 402 ἐπ.
- Βιβλιοκρισία πολλῶν ἐλληνικῶν καὶ ξένων πραγματειῶν, ἐν «Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ.» τόμ. 1 - 15 (1934 - 1952), ὡς καὶ ἐν EEN. 21 - 35 (1953 - 1968).
- Ἐπισκόπησις ἐλληνικῆς βιβλιογραφίας ἰδιωτικοῦ δικαίου κατὰ τὸ 1933 καὶ 1934 «Ἀρχεῖον Ἰδιωτ. Δικ.» 1 (1934), 183 ἐπ., 2 (1935), 386 ἐπ.
- Bibliographie hellénique concernant le droit privé (1944 - 1949), «Revue trimestrielle de droit civil», (1950), 423 ἐπ.

—Βιβλιοκρισία τοῦ G. Ténekidès, *La notion juridique d' independence et la tradition hellénique, autonomie et fédéralisme aux V et VI siècles avant J.C.* (1954), ἐν «IVRA» 6 (1955), 309 ἐπ.

—Βιβλιοκρισία Αἰκ. Χριστοφιλοπούλου, Ἐκλογή, ἀναγόρευσις καὶ στέψις τοῦ βυζαντινοῦ αὐτοκράτορος, «Ἐπετ. Ἑταιρ. Βυζαντ. Σπουδῶν», ΚΣΤ' (1956), 394 ἐπ.

—Βιβλιοκρισία α) Leguirea Caragea, 1955, β) Pravilniceasca Condicta, 1957, (ἐκδ. Ρουμανικῆς Ἀκαδημίας), «Ἐπετ. Ἑταιρ. Βυζαντ. Σπουδῶν», ΚΖ' (1957), 396 ἐπ.

—Βιβλιοκρισία α) W. Müller-Freienfels, *Die Vertretung* κ.λπ., 1955, β) Sp. Simitis, *Die faktischen Vertragsverhältnisse*, 1957, ἐν EEN. 24 (1957), 928 ἐπ.

—Βιβλιοκρισία Ἰ. Σόντη, *Αἱ περιορισμέναι προσωπικαὶ δουλεῖαι*, ἐν «IVRA», 9(1958), 203 ἐπ.

—Βιβλιοκρισία Wolf-Luke-Hax, *Scheidung und Scheidungsrecht*, 1959, ἐν «Juristenzeitung», 1960, 767 ἐπ.

—Βιβλιοκρισία α) Rubin, *Das Zeitalter Justinians*, I, 1960, β) Δ. Γκίνη, *Νομικὸν Πρόχειρον Θεοφίλου* κ.λπ., 1960, ἐν Ἐπετ. Ἑταιρ. Βυζαντ. Σπουδῶν, Α' (1960 - 1961), 569 ἐπ. 575 ἐπ.

—Βιβλιοκρισία α) W. Müller-Freienfels, *Ehe und Recht*, 1962, β) O. A. Germann, *Präjudizien als Rechtsquelle* κ.λπ., 1960, ἐν «Revue Hellénique de Droit International», 16 (1963), 361 ἐπ. καὶ EEN. 31 (1964), 77 ἐπ.

—Βιβλιοκρισία Κ. Τριανταφυλλοπούλου, *Ἀρχαῖα ζητήματα συγχρόνων νόμων*, εἰς περιοδ. «Ἐποχές», τεύχ. Μαρτίου, 1964.

—Δ. Γκίνης, *Περίγραμμα Ἱστορίας τοῦ Μεταβυζαντινοῦ Δικαίου* «Ἐπετ. Ἑταιρ. Βυζαντ. Σπουδῶν», 35 (1966 - 1967), 404 ἐπ.

Ζ'. Διάφορα

—Ἀπὸ τὴν διεθνῆ κίνησιν πρὸς ἐνοποίησην τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, «Δικαιοσύνη», 8 (1930), 373 ἐπ.

—Τὸ ἐνοχικὸν δίκαιον τοῦ νέου ἀστικοῦ κώδικος, «Ἔργασία», 6 (1935), 1354 ἐπ.

—Τὸ ἐν Λονδίνῳ συνέδριον βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας, «Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ.», 2 (1935), 99 ἐπ.

—Les delinquants mineurs doivent-ils être soumis à un traitement spécial pendant l'exécution des peines; ἐν «Bulletin International de la Protection d'Enfance», 142 (1936), 1128 ἐπ.

—Συνοπτική Ἱστορία τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (1837-1937), «Νέα Ἑστία» (1937), 1783 ἐπ.

—Ὁ νόμος περὶ σωματείων, «Δελτίον Ἐλευθέρας Σχολῆς Κοινωνικῆς Προνοίας», 1 (1937 - 1938), 115 ἐπ.

—Ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ διαγωνίσματος τοῦ Δικηγ. Συλλόγου Ἀθηνῶν «περὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου τῶν ἐναερίων μεταφορῶν», «Δικαιοσύνη», 16 (1938), 68 ἐπ.

—Ἡ σημασία τοῦ Ἰονίου Πολιτικοῦ Κώδικος ὡς τοπικοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου, «Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ.», 5 (1938), 556 ἐπ.

—Τὸ νέον Ἰταλικὸν Ἰνστιτοῦτον συγκριτικοῦ ἐμπορικοῦ δικαίου, «Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ.», 6 (1939), 268 ἐπ.

—Λόγος εἰς μνημόσυνον Ἀ. Ζηλήμονος, «Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ.», 11 (1944), 438 ἐπ.

—Μία ἐξακοσιετηρίς : Κωνσταντῖνος Ἀρμενόπουλος, «Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ.», 12 (1945), 189 ἐπ.

—Λόγος εἰς τὴν 25 Μαρτίου 1945 ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας, «Ἐκκλησιαστικὸς Κήρυξ», 1 (1945), 19 ἐπ.

—Λόγος εἰς τὴν 25 Μαρτίου 1947 ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Θεσσαλονίκης (ἐκδ. Παναπ. Θεσσαλονίκης, 1948: Το δίδαγμα τῆς 25 Μαρτίου 1821).

—Oxford καὶ Cambridge, τὰ δύο ἀρχαῖα ἀγγλικά πανεπιστήμια, «Παιδεία», 1 (1947), 164 ἐπ., 230 ἐπ.

—Ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ βιβλίου κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀγῶνος, «Βιβλιόφιλος», 1 (1947), 3 ἐπ.

—Προσφώνησις ἀρεοπαγίτου Σπ. Σακελλαριάδου ὡς ἐπιτίμου διδάκτορος Νομικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης, «Θέμις», 60 (1949), 137 ἐπ.

—Συνεργασία εἰς «Μεγάλην Ἑλλην. Ἐγκυκλοπαιδεῖαν»: Δομιτιανὴ ἐρώτησις, Δωρόθεος, δωρεά, ἐδαφονομῆ, ἔδαφος, ἔθιμον, ἔδικτον, εἰκονικότης, εἰκοστή, ἐκχώρησις, ἐμπράγματον δίκαιον, ἐμπράγματον δικαίωμα, ἔμπρακτος, ἔμπρατος, ἐμφάνισις δωρεῶν, ἐναλλαγὴ καταστάσεως, Ἐναντιοφανής, Ἐξάβιβλος, Ἐπαναγωγὴ, ἐρμηνεία, Ἐρμογενειανὸς κώδιξ, Θαλέλαιος, θέματα, Θεόδωρος, Θεόφιλος, θησαυρός, θρησκεία, Ἰσαυροὶ, κίνδυνος, κληρονομία, Κωβίδας, κυριότης, κώδιξ, κωδικοποίησις, Λαβέων, Τριβωνιανὸς, Τσαχαρία φὸν Λίνγκενταλ κ.λπ.

—Ἡ διεθνὴς σύμβασις τῆς Γενεύης περὶ ἀναγνωρίσεως τῶν δικαιωμάτων ἐπὶ ἀεροσκάφους, «Ἀεροπορικὰ Νέα» (τεῦχος Σεπτ. Ὀκτ. 1948) καὶ «Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δικ.», 14 (1947 - 1950), 223 ἐπ.

—Σύμβασις ἐργασίας καὶ ἐργολαβία, EEN. IZ' (1950), 143 ἐπ., 235 ἐπ., 479 ἐπ., καὶ «Ἀρχεῖον Ἰδιωτ. Δικ.», 14 (1947 - 1950), 243 ἐπ.

- Προσφώνησις ἐπὶ τῇ 85ετηρίδι τοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου «Παρνασσός», Τὸ Χρονικὸν τοῦ Παρνασσοῦ, 1885 - 1950», (1951), 542 ἐπ.
- Ἐπιστολὴ πρὸς Κ. Τριανταφυλλόπουλον ἐπὶ τῇ ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου ἀποχωρήσει του, «Ἀρχεῖον Ἰδιωτ. Δικαίου», 15 (1951 - 1952), 237 ἐπ.
- Συνεργασία εἰς «World Copyright, An Encyclopedia», τόμ. 1-5 (1953-1960).
- Ἀντὶ προγράμματος, εἰς EEN. 21 (1954), 1 ἐπ.
- Intermezzo, Ὀφρυδάς, EEN. 21 (1954), 575, 792.
- Ἀνάλεκτα καὶ Πάρεργα, EEN. 21 (1954), 133 ἐπ., 268 ἐπ., 477, 706 ἐπ. κ.ἄ.
- Προσφώνησις Ἀντ. Κεραμοπούλλου, «Ὁ ἐορτασμὸς τῆς 85ετηρίδος τοῦ Ἄ. Κεραμοπούλλου», (1954), 10 ἐπ.
- Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι πρῶτοι γνήσιοι «ἀνθρωπισταί», «Ἀκτῖνες», 18 (1955), τεύχ. 156, 24 ἐπ.
- Λόγος εἰς τὴν Καλαμάταν, 23 Μαρτίου 1956, ἐφημ. «Θάρρος» (Καλαμάτα), 25 Μαρτ. 1956 καὶ «Πελοποννησιακά», 8 (1956), 361, 364.
- Le problème de la culture générale et l'enseignement européen (εἰσήγησις εἰς τὸ Συνέδριον Τεργέστης, 1957) «Cultura generale et enseignement européen», (1956), 57, 59.
- Ἐπὶ 25ον, EEN. 25 (1958), 1 ἐπ.
- Πρόλογος εἰς βιβλίον Ἀθ. Βαρυμπομπάκη, Ὁριστικὸς Ἰδιοκτησία, 1959.
- Προσφώνησις Κ. Τριανταφυλλοπούλου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, EEN. 26 (1959), 922 ἐπ.
- Ἡ ἐλληνικὴ νομικὴ παιδεία καὶ τὰ προβλήματα τῆς, «Ἑλληνικά Θέματα», Ε' (1953), τεύχ. 53, καὶ EEN. 27 (1960), 825 ἐπ.
- Τὰ 125 ἔτη τοῦ Ἄρειου Πάγου (προσφώνησις), EEN. 27 (1960), 332 ἐπ., ΝοΒ. 8, 618, ἐπ., κ.ἄ.
- Ἡ νομικὴ ἐπιστήμη ἐναντι τῆς ἀτομικῆς ἐποχῆς. (Συζήτησις μετὰ τῶν Χρ. Σγουρίτσα καὶ Ἀλ. Τριριντάνη). Ἐδημοσιεύθη περίληψις εἰς ἔκδοσιν Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ραδιοφωνίας «Ὀμιλοῦν οἱ Εἰδικοί» (1961), 283 ἐπ.
- Ἑλληνοχριστιανισμὸς, «Ἐξθύνη», 5 (1965) φύλλον 43, 3.
- Προσφώνησις εἰς 16ον Διεθνὲς Ἀστροναυτικὸν Συνέδριον (8η Σύνοδος Διαστημικοῦ Δικαίου), Ἀθῆναι, 1965, EEN. 32 (1965), 709.
- Προσφώνησις εἰς Διεθνὲς Συνέδριον Γυναικῶν Νομικῶν (Ἀθῆναι, 1965), EEN. 32 (1965) σ. 710.
- Ἐπτανήσιοι καθηγηταὶ εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (Γ' Πανιόνιον Συνέδριον 1965), «Πρακτικά» Α' (1967), 65 ἐπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

—Προσφώνησις εἰς προτομὴν Κ. Πολυγένοῦς (Ἔργον, 1970), ΕΕΝ. 37 (1970), 389 ἐπ.

—Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, «Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 45 (1970), 254 ἐπ., «Πελοποννησιακὰ», 8 (1971), 1 - 14, «Νέα Ἐστία», ΜΕ', 89 (1971), 85-93.

—Δημήτριος Π. Παπούλιας, «Γορτυνιακὰ» (1971), 31 - 38.

—Ὁρ. Γιάκκα, Περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ ὄρου «πολιεονομία», «Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 46 (1971), 102 ἐπ.

—Πρόλογος εἰς «Τὰ ἱστορικὰ ἔγγραφα τοῦ Ἀγῶνος τοῦ 1821 τῶν Γενικῶν Ἀρχείων τοῦ Κράτους», (1971), 5 ἐπ.

—Ἡ «κρίσις» τοῦ πανεπιστημίου, «Εὐθύνη», Τεύχ. 17 (Μάιος 1973), 241 - 246.

—Μνήμη 28ης Ὀκτωβρίου, «Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 48 (1973) 97 ἐπ. καὶ «Διαλέξεις», 1 (1973), 1 ἐπ.

—Περὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ Διδασκάλου τοῦ Δικαίου, «Πρυτανικοὶ Λόγοι, 1973 - 1974» (Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, 1977), 245 ἐπ. καὶ ΕΕΝ. 41 (1974), 329 ἐπ., 337 ἐπ.

—Ἡ προσφορὰ τῆς Ἑλληνίδος εἰς τὴν Ἐπιστήμην, «Διαλέξεις», Γ' (1975), 81 ἐπ.

—Ὁ πολιτισμὸς τῆς Πελοποννήσου, «Ἀρχαιολογικαὶ Σπουδαί», 2 (1975), 85-94, καὶ «Νέα Ἐστία», 97 (1975), 776 - 782, καὶ ἀγγλιστὶ The Civilisations of Peloponnesus, «Greek Forum», no 81 (Μάρτις 1982), 20 - 26.

—Λόγοι εἰς τὰ τοπικὰ καὶ τὰ διεθνῆ συνέδρια τῆς Ἐταιρείας Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν (Κόρινθος, Πάτραι, Τρίπολις, Ναύπλιον, Καλαμάτα, Πύργος καὶ Σπάρτη, Πάτραι, 1972 - 1980), «Πελοποννησιακὰ» (ἀπὸ τοῦ τόμου τοῦ 1972).

—Λόγος ἐπὶ τῇ ἀναλήψει τῆς προεδρίας τῆς Ἀκαδημίας, «Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 50 (1975), 6 - 12.

—Ὁ δρόμος πρὸς τὴν Δημοκρατίαν, «Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 50 (1975), 155 ἐπ., καὶ «Διαλέξεις», 4 (1975), 161 ἐπ.

—Λόγος ἐπὶ τῇ ἀποχωρήσει ἐκ τῆς προεδρίας τῆς Ἀκαδημίας, «Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 51 (1976), 3 - 6.

—Καποδίστριας, «Ἔτος Καποδίστρια, 1976», ἔκδ. Ὑπουργείου Παιδείας, (1978), 12 - 22, καὶ «Δάφνη στὸν Κυβερνήτη Καποδίστρια», ἔκδ. «Εὐθύνη» (1978), 18 - 31, καὶ «Νέα Ἐστία», 51 (1976), 500 - 502, 54 (1977), 9 ἐπ. καὶ «Διαλέξεις», 6 (1976), 239 - 251.

—Ἀναμνήσεις ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, «Ἑλληνοβελγικὴ Ἐπιθεώρησις», 4 (1976), 176 - 177.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

—Προσφώνησις Η.Λ.Α. Hart ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν «Πρακτικά», 52 (1977), 160 ἐπ.

—Ἡ ἀποστολή τοῦ Ἑλληνισμοῦ σήμερα, «Εὐθόνη», τεύχος 84 (1978), 133-135.

—Γεώργιος Θ. Ράμμος, «Τόμος πρὸς τιμὴν Γ. Θ. Ράμμου», 1 (1979), XIII - XVI.

—Ἡ Ἀγωνία καὶ ἡ Ἄλωσις, «Εὐθόνη», τεύχ. 92 (1979), 401 - 410.

—Τὸ νόημα τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου σήμερα, «Εὐθόνη», τεύχος 100 (1980), 200 - 201.

—Τὸ «ξαναβάφτισμα» τοῦ Καραγάτση, «Νέα Ἑστία», τεύχος 1281 (1980), 1854.

—Προσφώνησις εἰς Συμπόσιον «Προστασία τοῦ τοπίου καὶ Ἀρχιτεκτονική, (Δελφοί, 1978), Ἀθῆναι (1980), 9 - 11.

—La Charte Culturelle Européenne, Συμπόσιον εἰς Δελφοὺς 1980 (Ἀθῆναι 1980), 18 - 22.

—Ἡ ἐπέτειος τῆς Ἀλώσεως, «Πρακτικά Β' Διεθνoῦς Συνεδρίου Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν» (Πάτραι, 1980), 1 (1981, 1982), 89 - 96.

—Συζήτησις ἐπὶ διαλέξεων περὶ προσσυνεστῆς ἱστορίας καὶ περὶ ἐκδόσεως ἱστορικῶν ἐπιγραφῶν, «Μνημοσύνη», 8 (1980 - 1981), 304 - 316 καὶ Δ21 (1981).

—Ἐπιστολή τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας διὰ τὴν ἀπειληθεῖσαν ἀναδιάρθρωσιν τῆς Γαλλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς, «Ἑλλάς», (Φεβρ. 1981).

—Ἄγγελος Σικελιανός (συμπόσιον Δελφῶν), «Νέα Ἑστία», τεύχος 1298 (1981), 1023 ἐπ. καὶ «Σικελιανός», «Εὐθόνη», 1982.

—Προσφώνησις εἰς Διεθνῆς Συμπόσιον Συνεταιρισμῶν (200 ἔτη ἀπὸ τοῦ συνεταιρισμοῦ Ἀμπελακίων), «Θέματα Συνεταιρισμῶν καὶ Ἀγροτικῆς Οἰκονομίας», 11 (1981), 4788 ἐπ.

—Προσφώνησις Ἰ. Σόντη εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, «Πρακτικά Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 56 (1981), 156 ἐπ.

—Τὰ δέκα χρόνια τῆς «Εὐθόνης», «Εὐθόνη», τεύχ. 120 (1981), 683.

—Παρουσίασις βιβλίου τῶν Μ. Ruetz καὶ Ρ. Tzermias, «Πρακτικά Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν» 57 (1982), 237 - 239.

—Πρόλογος εἰς βιβλίον Ἰω. Θ. Παρασκευᾶ, «Τὰ χρηστὰ ἦθη καὶ ἡ νομικὴ αὐτῶν θεμελίωσις», 1983.

—Ἀντιφώνησις ἐκ μέρους Ἀκαδημαϊκῶν εἰς Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, Ἰαν. 1981 (ἐκδ. Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης), 1983.

—Ἀνακοίνωσις τῆς μελέτης τοῦ Ἰωάννη Μ. Ἀποστολάκη «Ἡ δίκη τῆς Ἰε-

ρείας Ἐρίτας, φῶς δικαίου, ἐκ τοῦ Ἀνακτορικοῦ ἀρχείου τῆς Πύλου», «Πρακτικά Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν» 58 (1983), 84 - 99.

— Προφωνήσεις κ.λπ. εἰς «Πρακτικά τοῦ Διεθοῦς Ἱστορικοῦ Συμποσίου Ἡ τελευταία φάση τῆς Ἀνατολικῆς κρίσεως καὶ ὁ Ἑλληνισμός, 1878 - 1881», (Βόλος 1981), Ἀθῆναι, 1983.

— Προσφώνησις ὡς Προέδρου τοῦ Διεθοῦς Συμποσίου Συνεταιρισμῶν Ἀμπελακίων τὴν 29 Μαΐου 1981, «Διεθνὲς Συμπόσιον Ἀτύπων καὶ παραδοσιακῶν Συνεταιρισμῶν. — Τὸ συνεταιριστικὸν φαινόμενον τῶν Ἀμπελακίων» ἔκδ. Παν/μίου Θράκης, (1983), 27 - 29.

— Πρόλογος εἰς βιβλίον Ἰ. Βαρβιτσιώτη, «Θέματα Ἐμπορικοῦ Δικαίου» (1984).

— Ἀνακοίνωσις μελέτης τοῦ Ἀθανασίου Μουλάκη «Φλωρεντίνων πολιτεία τοῦ Leonardo Benni», «Πρακτικά Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 59 (1984), 117 ἐπ.

— Σκέψεις γιὰ τὴν Γλώσσα, τὴν Ἱστορία, τὴν Παιδεία, «Εὐθύνη», τεύχ. 149 (1984), 233 - 237.

— 200ετηρὶς ἀπὸ τῆς Γεννήσεως τοῦ Friedrich Thiersch (1784 - 1860), Βαυαρικὴ Ἀκαδημία, Μόναχον (1984).

— Παρουσίαση τοῦ πανηγυρικοῦ τύπου τοῦ περιοδικοῦ «Il Veltro» (1983), ἀφιερωμένου εἰς τὴν στήν «Πρακτικά Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 59 (1985), 304 ἐπ.

Π. *Ἀναμνηστικὰ*

— Νεκρολογίαι εἰς «Ἀρχ. Ἰδιωτ. Δελτ.», τόμ. 1 ἐπ. (1934 ἐπ.) καὶ ἐν EEN. 21 (1954) ἐπ., ἐν αἷς τῶν M. Wolff (EEN., K, 792), H. C. Gutteridge (EEN. 21, 272), Γ. Σιμωνέτου (EEN. 22 καὶ «IVRA» 6, 538), Π. Βιζουκίδου, Π. Ἀγγελετοπούλου (EEN. 23, 960. 1040), Κ. Βαρβαρέσου (EEN. 24, 200), Γ. Μπαλῆ (EEN. 24, 449), Χρ. Θηβαίου (EEN. 25, 832), Π. Βάλληνδα, Σ. Τεγοπούλου (EEN. 27, 167, 320), Κ. Καραβῆ (EEN. 31, 408), Α. Ehrhardt (EEN. 32, 712), Κ. Τριανταφυλλοπούλου (EEN. 33, 81 ἐπ., «Νέα Ἐστία», 1966 σ. 401 ἐπ., «Ἐπετ. Ἐταιρ. Βυζαντ. Σπουδῶν», 34, 339 ἐπ., «Revue Historique de droit Français et Étranger», 1966, 566 ἐπ.), Fr. Pringsheim (EEN. 34, 728), Π. Πουλίτσας (EEN. 35, 88), Α. d' Emilia («Ἐπετ. Ἐταιρ. Βυζαντ. Σπουδῶν» 38, 422), Ἰ. Σπυροπούλου («Νέα Ἐστία», 92, 1247), Δ. Κιουσοπούλου («Πελοποννησιακὰ» ΠΒ', 230 - 232), Μνήμη Στρατηγοῦ Γεωργίου Γρίβα «Πρακτικά Ἀκαδ. Ἀθηνῶν», 49 (1974), 41 - 47, Ἀλ. Τσιριντάνη (EEN. 44, 701) καὶ «Ἀνάπλασις» (Ἰανουάρ. 1978), Β. Οἰκονομίδου («Γορτυνιακὰ» 2, 1978, 97), Γ. Μαριδάκη («Νέα Ἐστία» 105, 888 - 889, EEN., Νομ. Βῆμα 1979), Ἄνδρ. Ξυγγοπούλου («Νέα Ἐστία»,

1979, 749, «Πελοποννησιακά», 13, 122), Ίω. Θεοδωρακοπούλου «Πελοποννησιακά», 14, 324), Άνδρ. Ν. Σπράτου («Νέα Έστία», 1981, 1360), Ίω. Σόντη («Νέα Έστία», 1982, 469 έπ.), Ε. Παπζνούτσου («Ευθύνη», τεύχ. 126, Ίούλιος 1982, 324).

Θ'. Περιοδικά

—«Άρχεϊον Ίδιωτ. Δικαίου», τόμοι 1 - 17, 1934 - 1959 (διεύθυνσις από τής ιδρύσεως).

—«Έφημερίς τών Έλλήνων Νομικών» (διεύθυνσις από τοῦ τόμ. 21 - 37, 1954 - 1970).

—«Revue Hellénique de Droit International» (διεύθυνσις μετά τών Ί. Σπυροπούλου καί Κ. Εύσταθιάδου από τοῦ τόμ. 13 - 27, 1960 - 1974, μετά τών Ά. Γαζῆ καί Κ. Εύσταθιάδου από τοῦ τόμ. 28 - 32, 1975 - 1979, καί μετά τών Ά. Γαζῆ καί Έμ. Ρούκουνα από τοῦ τόμ. 33, 1980 καί έξ.).

ΚΑΛΙΣΤΙΑ ΣΙΦΩΝΙΟΥ - ΚΑΡΑΪΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

